Vodař - údržba vodních toků (kód: 36-019-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání: Vodař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve vodohospodářských normách, standardech, legislativě a dokumentaci	3
Péče o břehové porosty (prořezávky, kácení, odvětvování) motorovými pilami	3
Údržba břehových opevnění, břehových porostů a průtočnosti koryt	3
Výroba malt a čerstvého betonu ze suchých směsí	3
Čištění koryt vodních toků a vodohospodářských zařízení	3
Řízení a obsluha drobné mechanizace	3
Obsluha příslušných druhů stavebních strojů a zařízení	3
Jednoduché činnosti s ručním nářadím a strojním zařízením	3
Posun materiálu a předmětů (vazačské oprávnění)	3
Údržba a opravy vegetačního opevnění, dlažeb, opevnění z lomového kamene, údržba pohozů a záhozů břehů vodních toků a vodních děl	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 08.07.2009 do: 06.07.2015

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve vodohospodářských normách, standardech, legislativě a dokumentaci

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit obsah vodního zákona a uvést související předpisy (Základní znalost vodního zákona a souvisejících předpisů ve znění platných předpisů)	Praktické předvedení s vysvětlením
b) Vysvětlit jednotlivé vodohospodářské pojmy (vodní tok, povodí, koryto…)	Slovně (dle nákresu)
c) Číst projektovou dokumentaci	Praktické předvedení a slovní vyjádření
d) Rozlišit dokumentaci a výkresy vodních děl (základní znalost členění dokumentace vodních děl)	Praktické předvedení a slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Péče o břehové porosty (prořezávky, kácení, odvětvování) motorovými pilami

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	Praktické předvedení s vysvětlením
b) Vysvětlit zásady bezpečné práce s motorovou pilou a pracovní postupy	Slovně
c) Objasnit postupy při tzv. zvláštních případech těžby	Slovně
d) Předvést práci s motorovou pilou dle zadání	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria, bod d) je možno splnit doložením platného oprávnění.

Údržba břehových opevnění, břehových porostů a průtočnosti koryt

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést údržbu vegetačního opevnění dle zadání	Prakticky s vysvětlením
b) Provést údržbu stavebního opevnění dle zadání	Prakticky s vysvětlením
c) Popsat způsoby odstraňování zátarasů z koryt toků	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výroba malt a čerstvého betonu ze suchých směsí

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat typy malt a betonových směsí, vysvětlit vhodnost použití jednotlivých typů při stavbách a opravách na tocích	Slovně s vysvětlením
b) Připravit maltu dle zadání	Praktické předvedení a slovní vyjádření
c) Připravit betonovou směs dle zadání	Praktické předvedení a slovní vyjádření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Čištění koryt vodních toků a vodohospodářských zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout pracovní postup pročištění vodního díla nebo vodního toku dle zadání a použití vhodných mechanizmů	Písemně nebo slovně
b) Vysvětlit způsoby nakládání s odstraněnými sedimenty a dalšími předměty	Slovně
c) Vysvětlit zásady BOZP při čištění vodních děl a vodních toků	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení a obsluha drobné mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést a popsat potřebná oprávnění pro obsluhu jednotlivých strojů	Slovně
b) Vysvětlit zásady BOZP při řízení a obsluze	Slovně
c) Předvést řízení a obsluhu malotraktoru	Praktické předvedení
d) Předvést obsluhu křovinořezu	Praktické předvedení
e) Předvést řízení a obsluhu jiné malé mechanizace	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria, body c) a e) je možno splnit doložením platného oprávnění.

Obsluha příslušných druhů stavebních strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit nutnost prokazatelného periodického proškolení obsluhy	Slovně
b) Vysvětlit zásady BOZP při práci se stavebními stroji a zařízeními	Slovně
c) Obsluhovat stavební stroje a zařízení dle zadání	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria, bod c) je možno splnit doložením platného oprávnění.

Jednoduché činnosti s ručním nářadím a strojním zařízením

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat typy strojů, k jejichž obsluze je nutné proškolení a zácvik	Slovně
b) Pracovat s ručním nářadím a strojním zařízením	Prakticky dle zadání
c) Vysvětlit zásady bezpečné práce s elektrickým nářadím v mokrém prostředí	Slovně nebo písemně
d) Vysvětlit zásady BOZP při práci s ručním nářadím a strojním zařízením	Slovně nebo písemně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posun materiálu a předmětů (vazačské oprávnění)

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit signalizaci při práci s posunem materiálu	Slovně
b) Popsat zakázané postupy při práci s posunem materiálu	Slovně
c) Vysvětlit zásady BOZP při posunu materiálu	Slovně
d) Vysvětlit postup při provádění vazačských prací	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria, bod d) je možno splnit doložením platného oprávnění.

Údržba a opravy vegetačního opevnění, dlažeb, opevnění z lomového kamene, údržba pohozů a záhozů břehů vodních toků a vodních děl

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé typy přírodě blízkého opevnění a vhodnost jejich použití	Slovně
b) Provést opravu vegetačního opevnění	Prakticky s vysvětlením
c) Popsat jednotlivé typy stavebních opevnění a vhodnost jejich použití	Slovně
d) Popsat způsob opravy opevnění z lomového kamene	Slovně
e) Popsat údržbu pohozů a záhozů při zpevňování břehů	Slovně
f) Vysvětlit zásady BOZP při manipulaci s lomovým kamenem	Slovně

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce smí používat.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO).
Při ověřování splnění kritérií založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, jakož i ke kvalitě, časovému hledisku zvládání předváděných operací a dodržování platných norem. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště.
Ověření některých odborných způsobilostí lze provést též elektronickou formou v simulovaném prostředí (na modelu).

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti.
Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí mít nejméně střední vzdělání s maturitní zkouškou a současně musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:
a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání vodař-meliorátor + střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru stavebnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vodního hospodářství a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti vodního hospodářství a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na vodohospodářské stavby a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti vodního hospodářství nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:
– Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
– Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestným prohlášením).
– Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zasílání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici materiálně technické zázemí (včetně příslušného vybavení) v takovém rozsahu, který zaručuje ověření všech způsobilostí uvedených v daném hodnotícím standardu. Jde zejména o tyto náležitosti:
– pracoviště umožňující svým rozsahem a strukturou provedení zkoušky při splnění bezpečnostních a hygienických předpisů pro příslušné činnosti,
– stroje, zařízení, nářadí a pomůcky nezbytné pro řešení zadaných úkolů,
– související předpisy a platnou dokumentaci vodních děl,
– záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů.

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení, příp. pracoviště-lesní porost, jiného vlastníka, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřená nejméně na dobu pěti let.
Žadatel přiloží k žádosti o udělení autorizace čestné prohlášení o zajištění odpovídajícího pracoviště po dobu platnosti autorizace.
Termín vykonání zkoušky je závislý i na průběhu vegetačního období.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných úkolů rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Standard byl připraven Sektorovou radou pro vodní hospodářství, v níž jsou zastoupeny:
Veolia voda Česká republika, a.s.
Agrární komora ČR
Královéhradecká provozní, a.s.
Povodí Odry, státní podnik
Svaz vodního hospodářství ČR
OS DLV
Pražské vodovody a kanalizace, a.s.
Povodí Ohře, státní podnik
SOVAK
Ministerstvo zemědělství ČR
Národní ústav odborného vzdělávání v Praze

Na tvorbě hodnotícího standardu se dále podílely:
Vyšší odborná škola stavební a Střední škola stavební Vysoké Mýto